

Arany János

Dante¹³

Állottam vizének mélységei felett
Sima volt a fölszín, de sötét, mint árnyék;
Alig mozzantá meg a rózsalevelet,
Mint rengéskor a föld, csak alig hullámlék.
Acéltiszta tükre visszaverte híven
A külső világot - engem is: az embert;
De örvényeibe nem hatott le a szem,
Melyeket csupán ő – talán ő sem – ismert.

Csodálatos szellem! egy a mérhetetlen
Éggel, amely benne tükrödzik alattam!
Egy csak a fönségben és a terjedetben
És mivel mindenik oly megfoghatatlan.
Az ember... a *költő* (mily bitang ez a név!)
Hitvány koszorúját, reszketvén, elejti
És, mintha lábait szentegyházba tenné,
Imádva borul le, mert az Istent sejtí. –

E mélység fölött az értelem mér-ónja,
Mint könnyű pehelyszál, fönnakad, föllebben:
De a lélek érzi, hogy az örvény vonja,
S a gondolat elvész csodás sejtelemben.
Nem-ismert világnak érezi nyomását,
Rettegő örömnél elragadja kéje,
A leviathánnak hallja hánykodását...
Az Ur lelke terült a víznek föléje.

Lehet-é e szellem az istenség része?
Hiszen az istenség egy és oszthatatlan;
Avagy lehet-é, hogy halandó szem nézze
A szellemvilágot, teljes öntudatban?
Évezred hanyatlik, évezred kel újra,
Míg egy földi álom e világba téved,
Hogy a *hitlen* ember imádni tanulja
A köd oszlopában rejlő Istenséget.

¹³ ARANY JÁNOS, *Dante*, in *Arany János összes költeményei*, I, Budapest, Szépirodalmi könyvkiadó, 1969, p. 184.

János Arany

Dante

Trad. di Emese Dudás, Petra Gogolák, Lorenzo Marmioli, Eszter Sermann

Mi fermai sopra l'acqua profonda
Piana e cheta ma scura come l'ombra
Senza muover le foglie delle rose
così la terra trema senza onda
come me, uomo, il mondo esterno
si riflesse in quell'acqua d'acciaio
Ma giammai giunse occhio in quegli abissi
conosciuti da lui – o forse neanche.

Anima sublime! una con il cielo
infinito che ai miei piedi si specchia
una con la maestà e l'immensità
per natura così inafferrabili
All'uomo... al *poeta* (sì meschino suona!)
tremando sfugge la corona indegna,
e in una cattedrale consacrata
umile si prostra, ché sente Dio. -

La misura della ragione come
lieve piuma d'uccello su una cotal
profondità s'incastra, talvolta guizza.
Eppure, l'anima sente la forza
dell'abisso, e il pensiero si perde
in tal meravigliosa percezione.
Sente del mondo ignoto il peso,
voluttà di un'orrida gioia monta
ode la risacca del leviatano...
E lo spirito di Dio aleggiava
sopra la superficie delle acque.

Può tale anima esser parte divina?
Ché la divinità è una e unica;
o può un occhio mortale guardare
aldilà con fermezza di coscienza?
Millenni iniziano e finiscono
fino all'arrivo di un sogno terreno
in quel mondo affinché l'uomo *incredulo*
impari come adorare, celata
nel velo di nebbia, la Divinità.

Arany János

Dante

Állottam vizének mélységei felett
Sima volt a fölszín, de sötét, mint árnyék;
Alig mozzantá meg a rózsalevelet,
Mint rengéskor a föld, csak alig hullámlék.
Acéltiszta tükre visszaverte híven
A külső világot - engem is: az embert;
De örvényeibe nem hatott le a szem,
Melyeket csupán ő – talán ő sem – ismert.

Csodálatos szellem! egy a mérhetetlen
Éggel, amely benne tükrödzik alattam!
Egy csak a fönségben és a terjedetben
És mivel mindenik oly megfoghatatlan.
Az ember... a *költő* (mily bitang ez a név!)
Hitvány koszorúját, reszketvén, elejti
És, mintha lábait szentegyházba tenné,
Imádva borul le, mert az Istent sejti. –

E mélység fölött az értelem mér-ónja,
Mint könnyű pehelyszál, fönnakad, föllebben:
De a lélek érzi, hogy az örvény vonja,
S a gondolat elvész csodás sejtelemben.
Nem-ismert világnak érezi nyomását,
Rettegő örömnék elragadja kéje,
A leviathánnak hallja hánykodását...
Az Ur lelke terült a víznek föléje.

Lehet-é e szellem az istenség része?
Hiszen az istenség egy és oszthatatlan;
Avagy lehet-é, hogy halandó szem nézze
A szellemvilágot, teljes öntudatban?
Évezred hanyatlik, évezred kel újra,
Míg egy földi álom e világba téved,
Hogy a *hitlen* ember imádni tanulja
A köd oszlopában rejlő Istenséget.

János Arany

Dante

Trad. di Nicola De Feo, Julianna Kecskés, Balázs Lővei, Margaréta Szunyog

Stetti sugli abissi delle sue acque
Piatta era la superficie ma oscura come un'ombra
A stento il petalo di rosa mosse
Come la terra trema, appena ne scaturì un'onda
Lo specchio acciaio puro fedele rifletteva
Il mondo esterno – eppure me: l'uomo
Ma l'occhio nel suo vortice non penetrava
Che lui – o forse neanche – conosceva solo.

Meraviglioso spirito, tutt'uno coll'incommensurabile
Cielo in cui si specchia sotto di me
Unico nella sua levatura e nella mole
Che ognuna è sì inarrivabile
L'uomo... il *poeta* (che nome malfattore)
Tutto tremante lascia cadere l'ignobile corona
E come se mettesse piede nella casa del Signore
Sospetta Dio, si prostra e adora

Di fronte all'abisso il filo di piombo dell'intelletto
Come prima leggiadra, s'impiglia:
Si solleva adagio
Ma l'animo sente che il vortice lo tiene stretto
E il pensiero si perde nel meraviglioso presagio
Sente la pressione del mondo ignoto
Saccheggia il piacere della gioia nel terrore
Ode il Leviatano sballottato
Aleggiava sulle acque lo Spirito del Signore.

Può tale spirito essere parte della divinità?
Poiché il Dio è uno e indivisibile
Può posarsi l'occhio che morirà
sul Regno dello Spirito con piena coscienza esperibile?
Che in mille anni si degradi, che in mille risorga
Fino a quando un sogno terreno
giunga per sbaglio in questo mondo
Affinché il *miscredente* ad adorar si ponga
Dio nella colonna di nube nascosto a fondo.

Arany János

Dante

Állottam vizének mélységei felett
Sima volt a fölszín, de sötét, mint árnyék;
Alig mozzantá meg a rózsalevelet,
Mint rengéskor a föld, csak alig hullámlék.
Acéltiszta tükre visszaverte híven
A külső világot - engem is: az embert;
De örvényeibe nem hatott le a szem,
Melyeket csupán ő – talán ő sem – ismert.

Csodálatos szellem! egy a mérhetetlen
Éggel, amely benne tükrödzik alattam!
Egy csak a fönségben és a terjedetben
És mivel mindenik oly megfoghatatlan.
Az ember... a *költő* (mily bitang ez a név!)
Hitvány koszorúját, reszketvén, elejti
És, mintha lábait szentegyházba tenné,
Imádva borul le, mert az Istent sejtí. –

E mélység fölött az értelem mér-ónja,
Mint könnyű pehelyszál, fönnakad, föllebben:
De a lélek érzi, hogy az örvény vonja,
S a gondolat elvész csodás sejtelemben.
Nem-ismert világnak érezi nyomását,
Rettegő örömnék elragadja kéje,
A leviathánnak hallja hánykodását...
Az Ur lelke terült a víznek föléje.

Lehet-é e szellem az istenség része?
Hiszen az istenség egy és oszthatatlan;
Avagy lehet-é, hogy halandó szem nézze
A szellemvilágot, teljes öntudatban?
Évezred hanyatlik, évezred kel újra,
Míg egy földi álom e világba téved,
Hogy a *hitlen* ember imádni tanulja
A köd oszlopában rejlő Istenséget.

János Arany

Dante

Trad. di Ester Giliberti, Alexandra Herédi, Donát Kopasz

Stavo sopra della sua acqua le profondità,
La superficie era liscia, ma come l'ombra tetra;
Muove appena della rosa l'estremità,
A stento trema, come nel sisma la pietra.
Come uno specchio riflette fedele
Il mondo esterno - anche me: l'uomo.
Ma dentro il turbine l'occhio non poteva vedere,
Ciò che a soltanto lui - o nemmeno a lui - era noto.

Spirito meraviglioso! Uno con gli infiniti
Cieli, che si specchiano sotto i miei piedi.
Solo nella sublimità e nella vastità uniti
E poiché entrambi 'si inafferrabili.
L'uomo...il *poeta* (com'è futile questo nome!)
La sua vile corona, tremante lascia cadere
E, come se mettesse piede nella santa sede,
Si prostra in preghiera, perché percepisce il Signore. –

Sopra questa profondità il piombino dell'intelletto,
Come una piuma leggera si leva, si stende:
Ma lo spirito sente che dal turbine è attratto,
E il pensiero nella meravigliosa sensazione si perde.
Sente la pressione del mondo arcano,
La voluttà lo travolge di un'atterrita gioia
Ode lo sballottio del Leviatano...
Lo spirito di Dio sulle acque aleggia.

Può questo spirito, della deità esser parte?
Del resto, essa è una e inseparabile;
È possibile che l'occhio mortale contempli, invece,
il mondo degli spiriti, nella conoscenza totale?
Un millennio tramonta, un millennio risorge,
Finché un sogno terreno in questo mondo capita,
Perché il *miscredente* di adorare si accorge
La Divinità celata da una colonna di nebula.